

Inspirationspjece til aktiviteter for kvinder

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP GIV FLYGTNINGE EN FREMTID

Erfaringerne i denne pjece stammer fra frivillige i Dansk Flygtningehjælp og Dansk Flygtningehjælps Kvindeprojekt i København, et frivilligt integrations- og beskæftigelsesrettet projekt for etniske minoritetskvinder i udsatte boligområder. Projektet blev afviklet i perioden fra december 2005 – maj 2007. Evalueringen af projektet ligger på www.frivillignet.dk, hvor man kan læse en mere fyldig udgave af projektets erfaringer.

Hvorfor aktiviteter for etniske minoritetskvinder?

For etniske minoritetskvinder der ikke er opvokset i Danmark, eller som mangler kendskab til det danske sprog, arbejdsmarked og uddannelsessystem, gælder der nogle særlige vilkår. Et vilkår kan være, at man ikke føler sig tryk ved at kommunikere på dansk. Et andet vilkår kan være, at man ikke kender de spilleregler, der gør sig gældende i civilsamfundet såvel som på arbejdsmarkedet. For at sætte disse kvinders ressourcer i spil kan der være brug for særlige initiativer, der giver kvinderne mulighed for at deltage aktivt i det danske samfund. En kvindeaktivitet kan være et skridt på vejen.

” Vi kan ikke få hjælp andre steder. Måske hvis man kender andre somaliere, der taler godt dansk, eller hvis der er nogle i servicebutikken, der kan hjælpe en. Ellers ikke.”

Bruger i en kvindeklub, 38 år

” Vi var nogle af de eneste danskere, de kendte som ikke var officielle personer. Hyggekontakten til danskere er rigtig vigtig.”

Frivillig i en sprogtræningsaktivitet, 25 år

Hvad er det vigtigt at være opmærksom på?

Forskellige kvinder – forskellige behov

Kvinder er forskellige, også kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. Når man vil lave særlige kvindeaktiviteter, er det vigtigt at tage udgangspunkt i, at målgruppen er bred og forskelligartet, og at der er forskellige behov. Der kan f.eks. være tale om kvinder, der har en uddannelse fra hjemlandet og gerne vil finde ud af, hvordan den kan bruges i Danmark, kvinder der gerne vil have større kontakt til etnisk danske kvinder eller ønsker hjælp til at forstå breve fra kommunen, blive bedre til dansk osv. Det er vig-

tigt at have dette i baghovedet, når man går i gang med aktiviteter målrettet kvinder, for det har betydning for, hvilken aktivitet man vil få succes med, og hvad det kræver af de frivillige, der skal stå for aktiviteten. Er det f.eks. et cykelkursus for kvinder, et mentormatch om jobsøgning, lektiehjælp til kvinder på SOSU-uddannelsen eller simpelthen en mulighed for at tale om kvindeliv i Danmark, der er mest behov for?

Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, om man tager udgangspunkt i kvindernes egne ressourcer, at man som udgangspunkt spørger: hvad kan kvinden selv, og hvordan kan jeg som frivillig støtte hende til at komme derhen, hvor hun vil? På den måde tager man ikke initiativet fra kvinderne.

Tillid er vigtig

For at en kvindeaktivitet skal lykkes, er det vigtigt, at der etableres et tillidsforhold mellem kvinder og frivillige. Jo stærkere tillidsforholdet bliver, desto mere vil kvinderne bruge jer frivillige. F.eks. kan en sprogtræningsaktivitet udvikle sig til også at omfatte rådgivning om jobmuligheder, hjælp til at finde en lejlighed og meget andet. Et tillidsforhold kan være svært at skabe, hvis man ikke kender kvinderne i forvejen, og det kan tage tid og kræve tålmodighed. Det er værd at overveje, om kvinderne skal kunne spejle sig i jer og omvendt. Her tænkes der især på alder og livserfaringer. Kvinderne kan bruge jer som sparringspartnere i forhold til livssituationer, de befinder sig i, og I kan bidrage med jeres egne erfaringer. Matcher kvinder og frivillige hinanden, kan mødet og muligheden for at etablere et tillidsfuldt forhold blive nemmere, men der kan også være fordele ved at være forskellige.

” Jeg tror at kvinderne gennem kvindeklubben fik et positivt indtryk af, hvordan danskere også kan være. De fik en mulighed for at få svar på deres mange spørgsmål og for at komme af med deres frustrationer. Jeg tror også, at de fik et indblik i, hvilke muligheder lokalområdet byder på og mulighed for at spørge om ting, som de ellers ikke snakker om”.

Frivillig i en kvindeklub, 25 år

Allerede eksisterende kvindenetværk

Inden man går i gang med en aktivitet for kvinder, kan det være en fordel at undersøge, om der allerede eksisterer kvindenetværk i området. Det kan f.eks. være en kvindeklub i det lokale boligområde eller en multikulturel kvindeforening i byen. Nogle gange kan man springe adskillige indledende faser over, hvis man samarbejder med et eksisterende kvindenetværk. Samarbejdet med eksisterende netværk kan faktisk overflødiggøre noget benarbejde, fordi aktiviteten på forhånd er blevet ”blåstemplet” af kvinderne.

Forventningsafstemning

Det er desuden vigtigt at gøre sig klart, hvilke forventningerne der er til aktiviteten. Skjulte dagsordener vil være ødelæggende for tillidsforholdet. En skjult dagsorden kunne f.eks. være, hvis man mente, det ville være godt for kvinden, hvis hun smed tørklædet. Snak i stedet åbent med kvinderne om, hvilke forventninger I har. Brug derfor noget tid på at tale internt om, hvorfor I gerne vil lave kvindeaktiviteter, hvad I gerne vil bidrage med, og hvad I forventer af hinanden, af aktiviteten og af kvinderne.

Ideer til kvindeaktiviteter

Hvad skal frivilligruppen lave?

I Dansk Flygtningehjælps frivilligrupper er der mange muligheder for at arrangere aktiviteter for kvinder. Det kan f.eks. foregå i et frivillighus eller i en frivilligruppe tilknyttet et boligområde.

Inden I går i gang, er det en god ide at undersøge behovet. I kan både tale med kvinderne selv, og I kan f.eks. også henvende jer til en lokal kvindeklub, det lokale integrationsråd, en beboerrådgiver i et boligområde og spørge dem, hvor de ser behovet. I kan også gå ind på www.flygtning.dk/frivillig og finde de grupper, der laver aktiviteter for kvinder i området og høre om deres erfaringer med at organisere arbejdet.

Støtte til foreningsdannelse

I de senere år er der skudt flere etniske minoritetsforeninger op, og flere har et behov for rådgivning om foreningsdannelse. En mulig kvindeaktivitet er derfor at tilbyde forskellige kvindeforeninger støtte til at få lavet vedtægter, søge om penge, arrangere møder mv.

Mentorskaber

Nogle etniske minoritetskvinder har behov for intensiv støtte til f.eks. jobsøgning, hverdagsrådgivning eller dansktræning. Der er generelt gode erfaringer med at lave mentorordninger, og en en-til-en-mentorordning er meget effektiv, når matchet er godt. Man kan finde mere detaljeret viden om, hvordan man etablerer mentorskaber på www.frivillignet.dk under aktiviteten kontaktfamilier.

” Så lykkedes det! Jeg har fået et fuldtidsjob som psykolog. Jeg er meget glad. Det går også super godt med mig og Charlotte. Hun er virkelig sød. Jeg vil meget gerne forsætte med at mødes med hende.”

Mentee, 35 år

Sprogtræning

Sprogtræning kan foregå på mange måder. Det kan f.eks. foregå i en aktivitet, hvor I læser avisen sammen, i en mødregruppe eller i en sy- og strikkeklub. Behovet for sprogtræning kan ofte imødekommes gennem helt andre aktiviteter, men nogle kvinder efterspørger også mere konkret hjælp til både mundtlig og skriftlig dansk. I kan hente inspiration til sprogtræning og lektiehjælp for voksne på www.frivillignet.dk under aktiviteten lektiehjælp.

” Sproget er et handicap for mig, så jeg er rigtig glad for at komme her. Jeg vil gerne i arbejde men jeg kan ikke rigtig det med det skriftlige. Det får jeg hjælp til her”

Bruger i en sprogtræningsaktivitet, 40 år

Udflugter og hjemmebesøg

Aktiviteterne kan også foregå andre steder end der, hvor I normalt mødes. I kan f.eks. spørge kvinderne, om der er steder i samfundet, de har lyst til at besøge. Det kan f.eks. være arbejdspladser, biblioteker, foreninger eller måske et plejehjem. I kan også på skift mødes hjemme hos hinanden og på den måde få et nærmere kendskab til hinanden.

De særlige hensyn i et samarbejde med en eksisterende kvindeaktivitet

Har I fået kontakt til en allerede eksisterende minoritetskvindeklub eller en gruppe af kvinder, der godt kunne tænke sig at få støtte til nogle aktiviteter, er det vigtigt, at I sammen finder ud af, hvad formålet med aktiviteterne er. Tal med kvinderne om, hvad de godt kunne tænke sig. Stemmer udmeldingerne ikke overens med det, I har lyst til eller mulighed for at tilbyde, må I overveje, om I er klar til at gå ind i det alligevel.

Vær opmærksom på, at der muligvis skal balanceres mellem den eksisterende kvindekлубs egen identitet og frivilliges ønske om at have en fast aktivitet på programmet. F.eks. kan kvindernes udgangspunkt være, at de hygger sig med jer omkring spil, snak og mad, hvorimod I som frivillige kan have en forventning om, at I skal lære kvinder-

ne dansk, og at der skal være fremgang i kvindernes sproglige udvikling, eller at I skal hjælpe kvinderne med at komme ud på arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt, at frivillige og kvinder formulerer forventningerne sammen.

På det første møde med en eksisterende kvindeaktivitet er det godt at få afklaret:

1. hvilke forventninger I har til hinanden, og hvilke aktiviteter der skal sættes i gang
2. hvornår og hvor aktiviteten skal ligge
3. hvordan I melder afbud til hinanden.
4. hvor længe aktiviteten skal køre

Det vil være en god ide at skrive det aftalte ned i en kortfattet samarbejdsaftale og sørge for at begge parter får et eksemplar. Allerede på det første møde vil det desuden være en god ide at aftale et tidspunkt for et evalueringsmøde. I kan evt. aftale, at aktiviteten kører et halvt år, hvorefter den kan forlænges. Det kan give både kvinder og frivillige mulighed for at sige stop, hvis aktiviteten ikke går som forventet.

10 gode råd om aktiviteter målrettet etniske minoritetskvinder

1. Hvorfor lave aktiviteter for kvinder? Snak om jeres forventninger og ambitioner.
2. Undersøg kvindernes behov.
3. Samarbejd evt. med en allerede eksisterende kvindeaktivitet om jeres idéer.
4. Afstem det, I kan tilbyde, med kvindernes ønsker (aktiviteter, tidspunkt, sted).
5. Overvej om kan være en god idé at matche kvinder og frivillige ud fra alder og livssituation.
6. Formidling af aktiviteten skal så vidt muligt være mundtlig. Opslag og flyers virker sjældent.
7. Brug gerne en nøgleperson med anden etnisk baggrund end dansk til at formidle budskabet.
8. En succesfuld aktivitet kræver, at der skabes et tillidsforhold mellem kvinderne og jer. Det kan tage tid.

9. Etniske minoritetskvinder har også travlt. Svingende deltagerantal har ikke nødvendigvis noget med jeres aktivitet at gøre.
10. Husk at I kan henvise kvinder, der tumler med sociale problemer, til Dansk Flygtningehjælps Frivilligrådgivninger eller Kvinderådets Kvinderådgivning.

Links

Kvinderådet: www.kvinderaadet.dk

Kvinfo: www.kvinfo.dk

Frivillige i Dansk Flygtningehjælp: www.frivillignet.dk

Dansk Flygtningehjælp: www.flygtning.dk